

Temat: Granice i mosty – migracja

Część 3: Relacje w mediach o migrantach i migracji

Z czym od razu kojarzą się słowa migranci i migracja? Często na wasze zapatrywania może mieć wpływ to, co na ten temat widzieliście w telewizji lub internecie, co czytaliście w gazetach lub słyszeliście w radio. Media miały i nadal mają znaczny udział w definiowaniu tego, co oznacza bycie migrantem, i wpływ na to, jak ludzie odnoszą się do migrantów – w sensie pozytywnym i negatywnym.

Uwaga! Niniejsza część zawiera linki do stron internetowych, takich jak YouTube. Treści na stronach zewnętrznych mogą ulegać zmianie i należy sprawdzić, czy są one odpowiednie dla uczniów.

Efekty nauczania w tej części

Uczniowie będą w stanie:

- zastanowić się nad tym, że media nie zawsze podają kontekst czy „szerszą perspektywę”
- zrozumieć, że relacje medialne są czasami stronnicze i nie zawsze mają neutralny charakter
- dostrzec, że relacje medialne mogą wpływać na postawy i opinie ludzi

Dostępne materiały

Materiał 12   Fragmenty artykułów w mediach

Materiał 13   Karykatury

Praca z całą klasą 1: Ocena siły oddziaływania słów

Język stosowany w mediach ma siłę wpływania na opinie zarówno w pozytywny, jak i negatywny sposób, co oznacza, że do materiałów medialnych należy zawsze podchodzić z rozwagą. Dziennikarze i komentatorzy upowszechniają poglądy własne lub innych ludzi, a sposób, w jaki je formułują, ma często na celu przekonanie czytelnika lub przyciągnięcie jego uwagi. Jako odbiorcy mediów musimy cały czas zachowywać czujność wobec przekazywanych nam treści oraz mieć na uwadze punkt widzenia osoby lub organizacji, która je przekazuje.

Nauczyciel dzieli klasę na 3–4 mniej więcej równe grupy. Wyznacza w każdej grupie ucznia, który będzie notować opinie i przedstawi je pod koniec ćwiczenia. Nauczyciel rozdaje uczniom materiał 12. Wycinki z różnorodnych współczesnych dzienników europejskich lub fragmenty serwisów informacyjnych online dotyczą migrantów lub kwestii związanych z migracją. Nauczyciel poleca uczniom, by zastanowili się:

- Jaki stosunek do migrantów i do kwestii migracji dominuje w tych artykułach?
- Jakich słów i wyrażeń używają autorzy, by zwiększyć ciężar emocjonalny? Nauczyciel prosi uczniów o zaznaczenie tych słów.
- Jakie wrażenie mogą wywrzeć te artykuły na opinii publicznej?

Praca z całą klasą 2: Co media przemilczają

Często relacje medialne na temat migrantów nie przedstawiają pełnego obrazu sytuacji. Tylko niewielki odsetek migrantów może pozwolić sobie na zakup biletu na samolot lub statek, może znaleźć pracę i bez trudu rozpocząć życie w nowym miejscu. Większość z nich doświadczyła wojny lub prześladowań, musiała zapłacić wysoką cenę za niebezpieczną i trudną podróż i nie może zawnocześnie zaplanować, jak odbędzie wyglądało ich życie w nowym kraju. Dla wielu osób ubiegających się o azyl lub status uchodźcy dotarcie do miejsca przeznaczenia to dopiero początek kolejnego, równie trudnego etapu, gdyż często miesiącami, a nawet latami czekają oni w okropnych warunkach w ośrodkach dla uchodźców na wydanie decyzji w ich sprawie. W relacjach medialnych rzadko mówi się o fizycznych i psychicznych kosztach ponoszonych przez migrantów w tych realiach.

- Nauczyciel przedstawia uczniom grę online opracowaną przez Amnesty International i prosi, by zagraли w nią, aby poznać te aspekty podróży migrantów, o których wiadomości raczej nie wspominają.
<http://www.playagainstallodds.ca/>
- Następnie nauczyciel prosi uczniów, by wyobrazili sobie, że są dziennikarzami. Poleca im napisać krótki (jednostronicowy) artykuł na temat przeżyć przybyłego do ich kraju migranta, z którym przeprowadzili wywiad. Prosi, by uwzględnili takie elementy jak powody wyjazdu, pożegnanie z rodziną, przebieg podróży, przyjazd do nowego miejsca itd. Jeżeli jest to możliwe pod względem technicznym, uczniowie nagrywają nawzajem swe historie, aby je później odtworzyć na ekranie dla całej klasy. Na koniec klasa omawia, w jaki sposób to, co napisali/zarejestrowali uczniowie, może wpłynąć na postawy odbiorców.

Praca z całą klasą 3: Karykatury i stereotypy – czym może grozić prezentowanie ich w mediach

W mediach często używa się karykatury do komentowania sytuacji lub wydarzeń, a czasem do ośmieszania ludzi, sytuacji i wydarzeń. Karykatura przyciąga wzrok, ma być zabawna i wyrażać przekaz w bezpośredni sposób. Jednak może być też wykorzystywana – i przez stulecia była wykorzystywana – do poniżania i atakowania pewnych grup ludzi. Karykatury często przyczyniają się do tworzenia lub utrwalania stereotypów dotyczących danych osób lub grup.

Nauczyciel rozdaje uczniom materiał 13 i prosi ich o rozważenie następujących kwestii:

- Jaki był ich zdaniem przekaz tych ilustracji w czasie ich publikacji?
- W jaki sposób mogły one oddziaływać na odbiorców?
- Jak rozpowszechnianie takich ilustracji mogło wpłynąć na życie ludzi, którzy byli migrantami?

W ostatniej części tego ćwiczenia nauczyciel poleca uczniom, by zaprojektowali plakat antydyskryminacyjny, który można by wywiesić w miejscach publicznych i który pomógłby społeczeństwu lepiej zrozumieć trudne położenie migrantów i postrzegać ich w bardziej pozytywny sposób.